

Statistik om läkemedel 2021

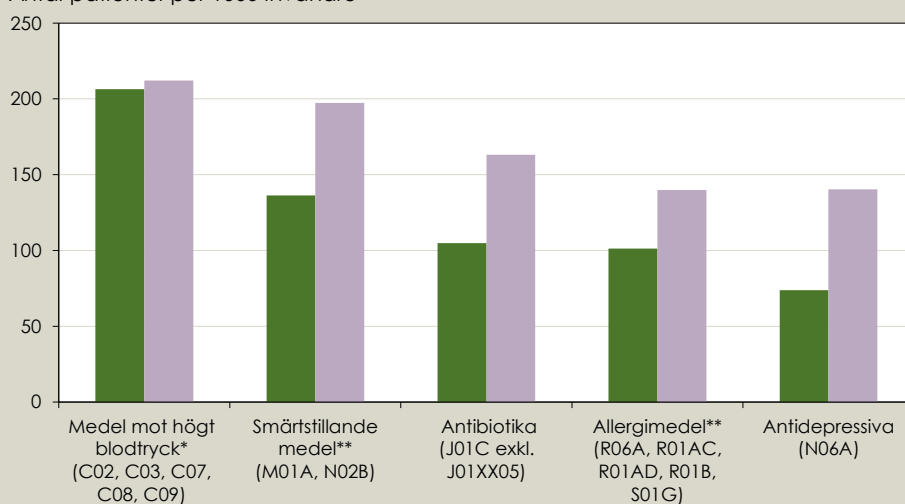
Blodtrycksmedicin är den grupp av läkemedel som hämtades ut på recept av flest patienter 2021. Fler kvinnor än män hämtade ut läkemedel. Allergimedel är den grupp läkemedel som förskrevs till flest barn. Smärtstillande läkemedel förskrevs i större utsträckning till personer med grundskola som högsta utbildningsnivå.

Blodtrycksmediciner hämtades ut av flest patienter

Under 2021 hämtade 65 procent av Sveriges befolkning ut minst ett receptförskrivet läkemedel. För kvinnor var andelen 73 procent, preventivmedel inkluderade. Motsvarande siffra för män var 58 procent. Medel mot högt blodtryck var den grupp läkemedel som användes av flest personer. Totalt hämtade drygt 21 procent av befolkningen ut denna typ av läkemedel 2021. De närmast vanligaste grupperna var smärtstillande, antibiotika, allergimedel och antidepressiva läkemedel. Användningen av alla dessa läkemedelsgrupper har ökat över tid, med undantag för antibiotika vars fleråriga trend av minskning fortsatte också förra året. Inom samtliga läkemedelsgrupper var det fler kvinnor än män som hämtade ut läkemedel. Skillnaden mellan könen var störst för antidepressiva medel, som förskrevs till 14 procent av kvinnorna jämfört med 7 procent av männen.

Figur 1. De fem vanligaste läkemedelsgrupperna 2021, fördelat på kön

Antal patienter per 1000 invånare

* Exkl. C02AC02 och C07AA07

** Gruppen innehåller vissa läkemedel som även kan köpas receptfritt

Källa: Läkemedelsregistret, Socialstyrelsen

■ Män ■ Kvinnor

Om statistiken

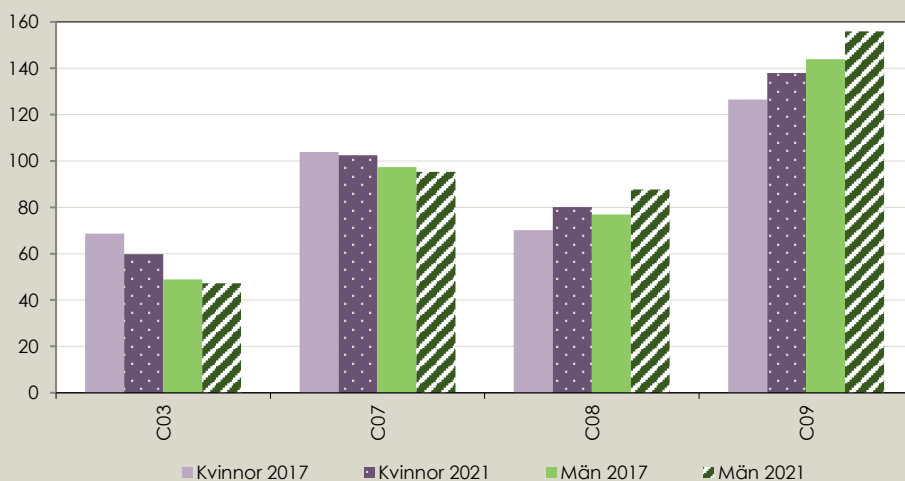
Statistiken visar antal personer som minst en gång under ett år hämtat ut aktuellt läkemedel på apotek mot recept. Detta innebär att statistiken inte innefattar receptfri försäljning eller läkemedel som distribueras via institutioner med eget läkemedelsförråd t.ex. sjukhus. Vissa läkemedelsgrupper inkluderar läkemedel som även kan köpas receptfritt.

Användningen av medel mot högt blodtryck ökar

Totalt har användningen av blodtrycksläkemedel ökat med fem procent bland män och tre procent bland kvinnor de senaste fem åren. Den vanligaste typen blodtrycksmedicin är *medel som påverkar renin-angiotensinsystemet*. Uttaget av dessa typer av läkemedel är något högre bland män, men har ökat för båda könen sedan 2017. Användningen av *kalciumentagonister* har ökat med 14 procent för både kvinnor och män sedan 2017. Också här är användningen något högre bland män. Uttaget av *betareceptorblockerande medel* är något högre bland kvinnor och har sjunkit något de senaste fem åren för båda män och kvinnor. Användningen av *diuretika*, det vill säga vätskedrivande läkemedel, har minskat med 13 procent för kvinnor sedan 2017, medan användningen har varit mer stabil bland män. Det är fortfarande flera kvinnor än män som får dessa läkemedel förskrivna. Det är vanligt att patienter får flera typer av läkemedel mot högt blodtryck samtidigt.

Figur 2. Läkemedel mot högt blodtryck

Antal patienter per 1 000 invånare

Källa: läkemedelsregistret, Socialstyrelsen

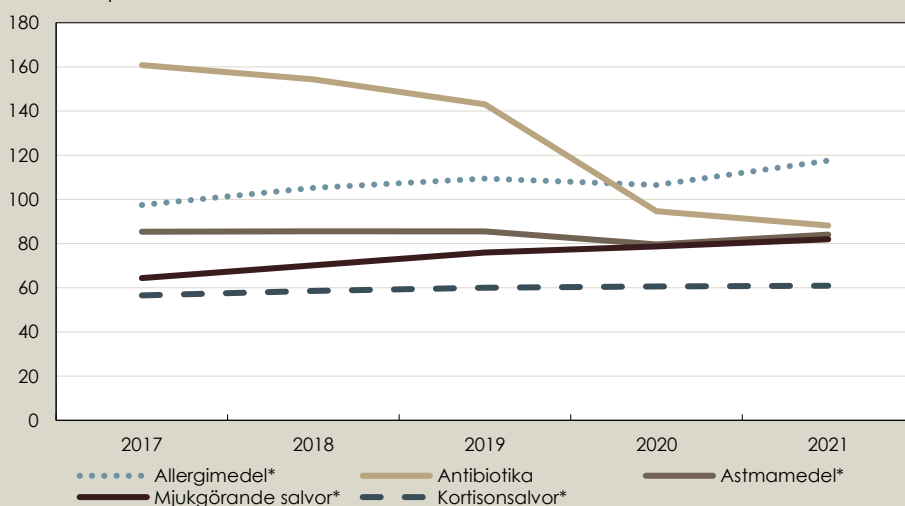
C03: Diuretika
C07: Betareceptorblockerande medel
C08: Kalciumentagonister
C09: Medel som påverkar renin-angiotensinsystemet

Allergimedel vanligaste läkemedelsgruppen bland barn under 18 år

De vanligaste läkemedelsgrupperna för barn utgörs av allergimedel, antibiotika, astmamedel, mjukgörande salvor och kortisonsalvor. Sedan år 2020 är allergimedel den läkemedelsgrupp som förskrivits till flest barn. Under 2021 fick cirka 12 procent av barnen allergimedel på recept. Uthämtandet av mjukgörande salvor till barn har ökat med 27 procent de senaste fem åren, medan motsvarande siffra för kortisonsalvor är 8 procent. Under 2020 minskade förskrivningen av antibiotika till barn påtagligt, medan minskningen under 2021 mer liknade tidigare år. Antibiotika förskrevs till 9 procent av barnen under 2021. Också astmamedel minskade något under 2020, men användningen återvände under 2021 till tidigare års nivåer, drygt 8 procent.

Figur 3. De vanligaste läkemedelsgrupperna bland barn, 0–17 år, 2017–2021

Patienter per 1000 invånare

* Gruppen innehåller vissa läkemedel som även kan köpas receptfritt

Källa: Läkemedelsregistret, Socialstyrelsen

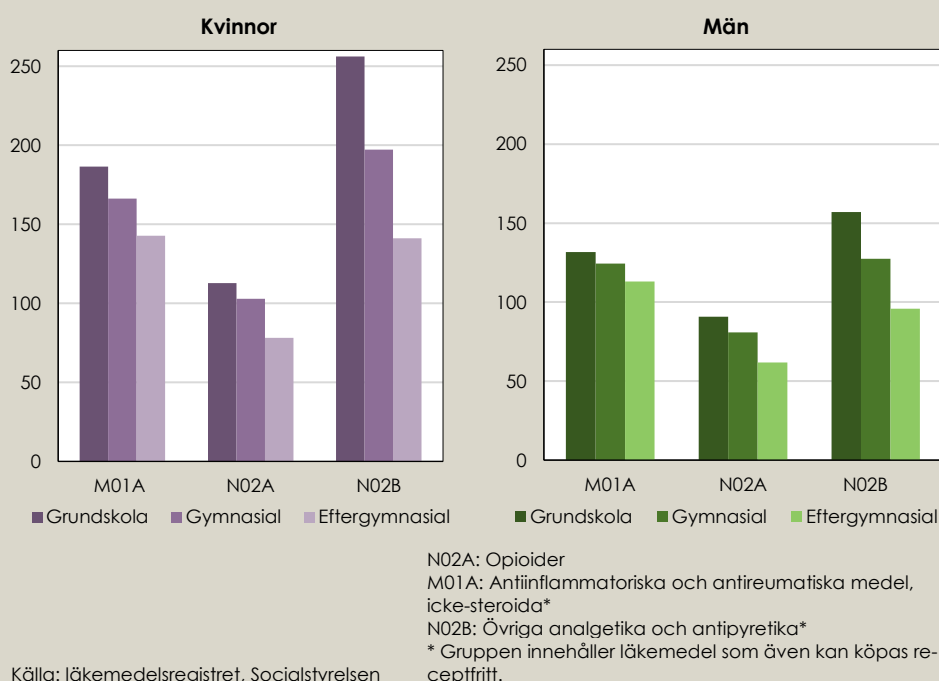
Smärtstillande vanligare bland patienter med lägre utbildning

Smärtstillande medel som hämtas ut på recept förskrivs till exempel vid långvariga smärttillstånd. Denna typ av läkemedel förskrivs i större utsträckning till personer med grundskola som högsta utbildningsnivå, jämfört med personer med gymnasial eller eftergymnasial utbildning. Skillnaden är störst för gruppen *övriga analgetika och antipyretika* (ATC-kod N02A t.ex. paracetamol). Bland kvinnor med grundskoleutbildning fick 25 procent denna typ av läkemedel förskrivet, jämfört med 14 procent av dem med eftergymnasial utbildning. Motsvarande siffror för män var 16 respektive 10 procent. Andelen kvinnor som hämtat ut denna typ läkemedel var 50 procent högre än andelen män under 2021. Även för gruppen *antiinflammatoriska och antireumatiska medel* (ATC-kod M01A,

t.ex. ibuprofen) är bilden likartad, men mindre utpräglad. Bland kvinnor med eftergymnasial utbildning fick 14 procent denna typ av smärtstillande på recept jämfört med 19 procent för kvinnor med grundskoleutbildning. Motsvarande siffror för män var 11 procent och 13 procent. *Opioider* (ATC-kod N02A t.ex. oxikodon) är starkare smärtstillande medel som endast fås på recept. Denna gruppen följer ett liknade mönster och bland kvinnor med grundskoleutbildning hämtade 13 procent ut denna typ av läkemedel jämfört med 8 procent av kvinnor med eftergymnasial utbildning. När det gäller män, hämtade 9 procent av de med grundskoleutbildning ut denna läkemedelstyp, att jämföra med 6 procent av männen med eftergymnasial utbildning.

Figur 4. Smärtstillande läkemedel, 35–79 år, uppdelat efter kön och utbildning 2021

Antal patienter per 1 000 invånare, åldersstandardiserade värden

Mer information

Du hittar fler tabeller, diagram och annan information här:

www.socialstyrelsen.se/statistik-och-data/statistik/statistikammen/lakemedel

För dig som vill göra egna sökningar i statistikdatabasen:

www.socialstyrelsen.se/statistik-och-data/statistik/statistikdatabasen

Kontakt:

Mikael Ohlin (statistikfrågor)

Telefon: 075-247 30 00

E-post: mikael.ohlin@socialstyrelsen.se

Johan Fastbom (läkemedelsfrågor)

075-247 30 00

johan.fastbom@socialstyrelsen.se